

# Ystävyyden puiston säädöshankkeen tiedotus- ja keskustelutilaisuus 3.9.2024

## Ohjelma

- Klo 17.00 Kahvi
- Klo 17.10 Tilaisuuden avaus, puheenjohtaja, Kuhmon kaupunki
- Klo 17.15 Ystävyyden puiston säädöshankkeen esittely, Ilona Latsa, YM
- Klo 17.30 Metsähallituksen katsaus
- Klo 17.50 Kuhmon kaupungin puheenvuoro
- Klo 18.00 Keskustelua
- Klo 18.30 Tilaisuus päättyy



# Ystävyyden puistosta annetun lain muuttaminen Säädöshankkeen esittely

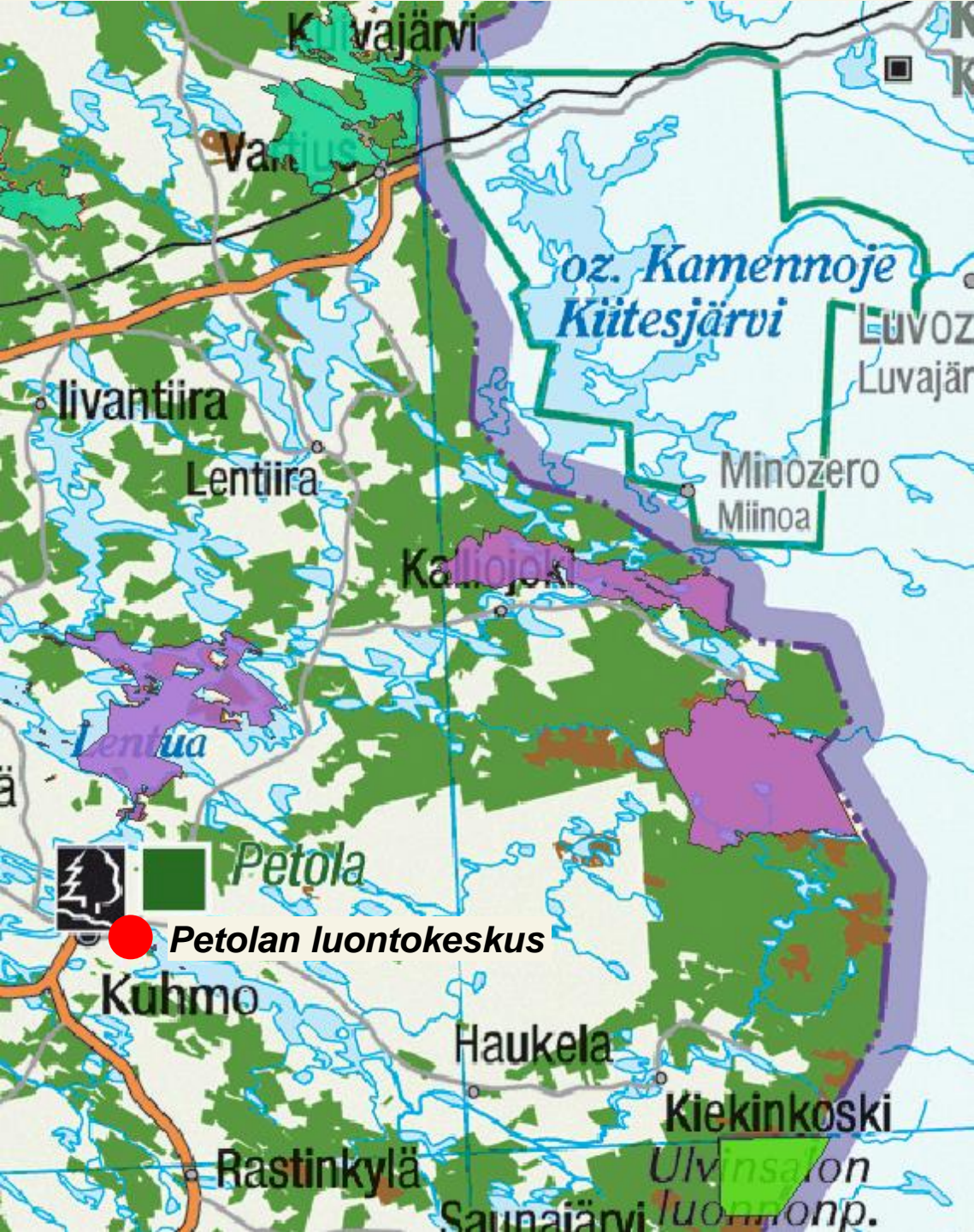
Tiedotus- ja keskustelutilaisuus  
luontokeskus Petolassa 3.9.2024  
Erityisasiantuntija Ilona Latsa  
Ympäristöministeriö



*Kuva: Ari  
Meriruoko*







## Tausta

- Ystävyyspuisto on perustettu omalla laillaan v. 1990
  - Puistoon kuuluu 5 luonnonsuojelualuetta
    - Elimyssalo, Lentua, Iso-Palonen ja Maariansärkät, Ulvinsalon luonnonpuisto ja Juortanansalon-Lapinsuon soidensuojelualue
    - Luontoarvoiltaan valtakunnallisesti merkittävä
- Puisto perustuu Suomen ja Neuvostoliiton väliseen valtiosopimukseen (68/1990) **Ystävyyspuiston luonnonsuojelualueesta**
  - Valtioiden välisen yhteistyön edistäminen luonnonsuojelussa ja tutkimuksessa





# Laki Ystävyyyden puistosta

**Lain 1 §:** Puisto on perustettu *yhteistyön edistämiseksi* ympäristönsuojelun alalla Suomen ja Neuvostoliiton kesken, Kainuun *metsä- ja suoerämaiden, järvi- ja harjuluonnon* sekä *metsäpeuran elinympäristön suojelemiseksi* sekä *ympäristöntutkimusta* varten

**Lain 6 §:ssä on säädetty** puiston opastus- ja tutkimuskeskuksen perustamisesta Kuhmoon ja puiston henkilöstöstä

- Puiston tutkimusta, hoitoa, käyttöä, valvontaa ja opastusta varten
- Korvasivat Kuhmon kaupungille alueiden suojelusta aiheutuvaa metsätaloustyöpaikkojen vähenemistä

Kuva: Elimyssalo, Ari  
Meriruoko



# Opastus- ja tutkimuskeskus Kuhmon Tönölänniemessä

- Lain 6 §:n mukainen opastus- ja tutkimuskeskus rakennettiin Kuhmon Tönölänniemeeseen v. 1993
- **Kiinteistö Metsähallituksen Luontopalvelujen hallinnassa, sisältää 4 rakennusta:**
  - **Luontokeskus Petola, puiston tutkimuskeskus**, majoitusrakennus ja MH toimistotilat
  - MHLP vastaa kiinteistöistä ja Luontokeskus Petolan toiminnasta
  - Suomen ympäristökeskus Syke vastaa tutkimuskeskuksen toiminnasta



Kuva: Pirjo  
Appelgren



# Ystävyyden puiston lakia muutetaan - miksi?

- **Luontokeskus Petolan käyntimäärien pitkäaikainen lasku, kustannukset**
  - Luontokeskuspalvelujen kysyntä muuttunut
- **Tutkimustoiminnan muuttuminen**
  - Tutkimusyhteistyö Venäjän kanssa päätynyt
  - Tilat huomattavan suuret käyttöön nähden
- **Metsähallituksen Luontopalveluihin kohdistuvat säästöt**
  - Rakennuskannan karsiminen koko Suomessa
- **Lakimuutoksen tarkoitus: Mahdollistaa Tönölänniemen rakennusten myynti valtion omistuksesta.**
- Puiston opastus- ja tutkimuskeskuksesta säädetty laissa → lakia on muutettava ennen rakennuksista luopumista



*Kuva: Elimyssalo, Harri  
Tarvainen*





# Prosessi

## 1. Ystävyyden puiston lain muuttaminen

1. Ympäristöministeriö valmistelee esityksen lakimuutoksesta
2. Valtioneuvosto (hallitus) antaa lakiesityksen eduskunnalle
3. Eduskunta tekee lopullisen ratkaisun lain säätämisestä
4. Lakimuutos voimaan

## 2. Metsähallitus valmistelee kiinteistön myynnin



# Lakiin ehdotettavat muutokset

- **Kumotaan** laista opastus- ja tutkimuskeskusta ja henkilöstöä koskeva **6 §**
  - **Päivitetään** puiston perustamistarkoitus **1 §**:
    - *(Yhteistyön edistämiseksi ympäristönsuojelun alalla Suomen ja Neuvostoliiton kesken,) Kainuun metsä- ja suoerämaiden, järvi- ja harjuluonnon sekä metsäpeuran elinympäristön suojelemiseksi sekä ympäristöntutkimusta varten perustetaan Ystävyysden puisto - - .*
  - Keskus ja työpaikat korvasivat Kuhmon kaupungille metsätaloustyöpaikkojen vähenemistä
    - **Kompensaatio jatkunut 30 vuotta**
    - **Kompensaatio on toteutunut velvoitteita suurempana** (Saara Lilja-Rothsten, 2012)
      - Keskus rakennettu sekä suunnattu muita kompensatiovaroja 5 milj. markkaa v.1997–2001
      - Puisto- ja tutkimushenkilöstöä kymmeniä henkilötyövuosia
      - Panostuksia alueen palveluvarustukseen ja tutkimuksen rahoitukseen
- Hankkeessa ei esitetä lisäkompensaatiota





# Lakimuutoksen jälkeen

- Ystävyuden puiston suojelualueet säilyvät ennallaan
- Metsähallitus jatkaa Kuhmossa, uudet palvelut
- Syken henkilöstö siirtyy toiseen toimipaikkaan
- Tönölänniemen kiinteistölle etsitään uusi omistaja - mitä toimintaa jatkossa?

*Kuva: Iso-Palonen, Harri  
Tärväinen*

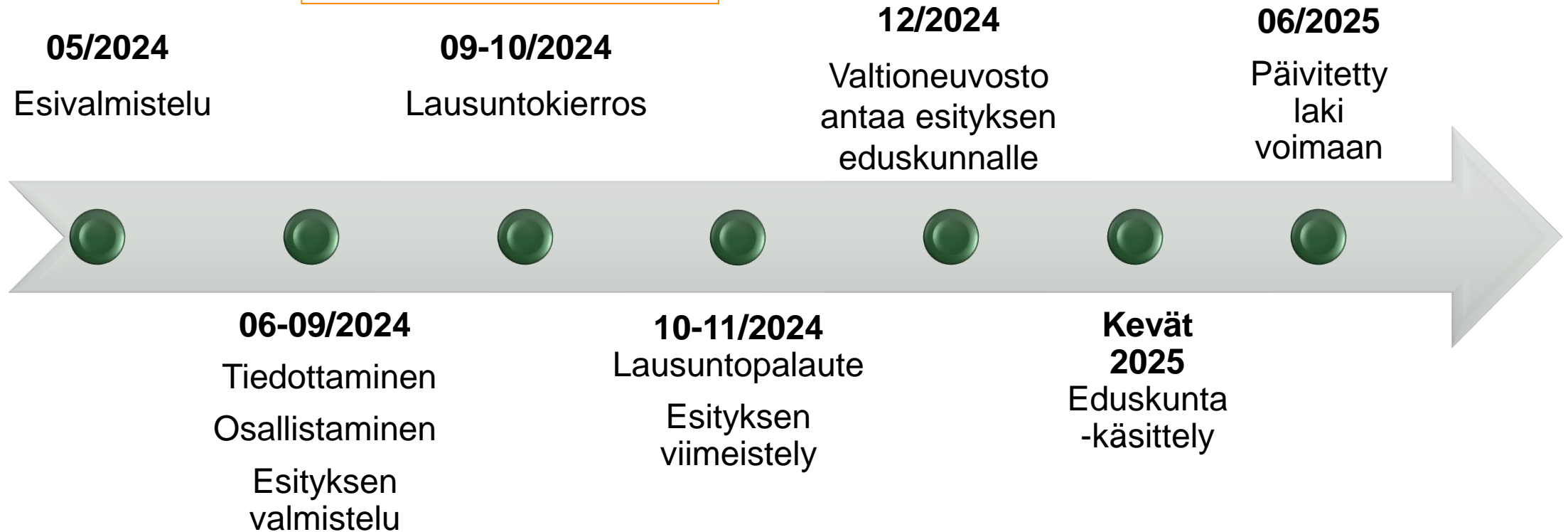




# Säädöshankkeen suunniteltu aikataulu



lausuntopalvelu.fi





Lausuntokierros osoitteessa  
[lausuntopalvelu.fi](https://lausuntopalvelu.fi)

Seuraa hanketta Hankeikkunassa  
[valtioneuvosto.fi](https://valtioneuvosto.fi) YM38:00/2024

Erityisasiantuntija Ilona Latsa  
Säädöshankkeen valmistelija  
Luontoympäristöosasto  
p. 0295 250 388  
[ilona.latsa@gov.fi](mailto:ilona.latsa@gov.fi)



Ympäristöministeriö  
Miljöministeriet  
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | [ym.fi](https://ym.fi)



Ympäristöministeriö  
Miljöministeriet  
Ministry of the Environment

*Kuva: Lentua, Harri Tarvainen*